

چکیده

مقدمه

با توجه به کاربرد روز افزون پایگاههای اطلاعاتی در تولید علم و درگیری اعضای هیات علمی در این فرایند و نیز ابتلای منابع اطلاعاتی بخصوص منابع اطلاعاتی الکترونیک به پدیده آلودگی اطلاعات، موضوع آلودگی اطلاعات در پایگاههای اطلاعاتی دانشگاه علوم پزشکی مشهد بعنوان موضوعی شایان توجه انتخاب و طی تحقیق حاضر مورد بررسی قرار گرفت.

روش پژوهش

پژوهش حاضر به روش پیمایشی توصیفی انجام شده است. جامعه پژوهش را ۱۰۰ چکیده بازیابی شده از ۴ پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس، پاب مد، ایران مدکس و پارس مدلاین در حوزه های موضوعی قلب، نفرولوژی، ایمونولوژی، روماتولوژی و اطفال تشکیل می دهد. این پژوهش با استفاده از ۲ پرسشنامه جهت تعیین موضوعات مورد جستجو و سنجش میزان آلودگی اطلاعات (میزان وجود آلاینده های اطلاعات) که در بین اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در رشته های فوق الذکر توزیع شد انجام شده است.

یافته ها

نتایج بدست آمده نشان داد که اطلاعات کتابشناختی در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس آلودگی نسبتا زیادی را نشان می دهد. (۵۳٪). در پایگاه اطلاعاتی پاب مد ۲۸ درصد آلودگی اطلاعات کتابشناختی محاسبه شده است. ۴۷٪ اطلاعات کتابشناختی در پایگاه ایران مدکس بر اساس تحلیل یافته ها آلوده شناخته شده اند. آلودگی اطلاعات کتابشناختی در پایگاه ایرانی پارس مدلاین در حد متوسط بوده است و ۵۰ درصد اطلاعات این بخش در این پایگاه آلوده بوده اند. میزان آلودگی محتوای چکیده ها که بخش اعظم این بررسی را تشکیل می دهد در پایگاه اسکوپوس ۴۰ درصد بوده است. در بررسی آلودگی اطلاعات محتوای چکیده ها در پایگاه اطلاعاتی پاب مد میزان آلودگی ۴۰ درصد بدست آمد. پایگاه ایران مدکس ۴۴ درصد آلودگی را در محتوای چکیده ها نشان داده است. پایگاه پارس مدلاین از نظر محتوای چکیده ها ۴۸ درصد آلودگی را نشان داده است. در تحلیل کلیدواژه های درج شده برای چکیده های پایگاه اسکوپوس ۶۶ درصد آلودگی مشاهده شد. کلیدواژه های پایگاه ایران مدکس وضعیت بهتری را نسبت به اسکوپوس نشان می دهند. آلودگی اطلاعات کلیدواژه ها در این پایگاه ۲۹ درصد محاسبه شده است. پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس به میزان ۲۸ درصد، پاب مد ۳۰٪، ایران مدکس ۳۵٪، و پارس مدلاین ۳۹٪ دچار آلودگی اطلاعات نگارشی است.

نتیجه گیری

هر چند پیش فرض مبنی بر برتری پایگاههای خارجی نسبت به پایگاههای داخلی در این پژوهش هم تایید شده است لیکن بر اساس نتایج این بررسی در مواردی چند می توان برتری پایگاههای داخلی را مشاهده کرد. با این حال با توجه به هدف کلی پژوهش حاضر با استفاده از نتایج بدست آمده پیشنهاداتی برای پایگاههای داخلی جهت پاکسازی این پایگاهها از آلودگی اطلاعات با الگوگیری از پایگاههای خارجی ارائه شده است. الهام گرفتن از ساختار چکیده ها در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس در زمینه ارائه استنادات، بیان اهداف و یافته های پژوهش در چکیده ها، بیان نتایج پژوهش در چکیده ها، جلوگیری از ورود آلاینده وارونه سازی به اطلاعات، روزآمدسازی سریعتر اطلاعات، ارائه مقالات مفید، اعتبار نشریات و ناشران و استفاده از ساختار چکیده ها در پایگاه پاب مد در زمینه ذکر مشخصات نویسنده و ذکر اهداف پژوهش در چکیده، جامعیت اطلاعات کتابشناختی، عدم حذف عمدی اطلاعات، مبارزه با آلاینده وارونه سازی، ارائه مقالات مرتبط، جامعیت اطلاعات چکیده ها، طول مناسب چکیده ها، در بهبود عملکرد پایگاههای اطلاعاتی ایران مدکس و پارس مدلاین از پیشنهادات نهایی این پژوهش هستند.

کلید واژه ها

آلودگی اطلاعات، اعتبار اطلاعات، کیفیت اطاعات، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، پایگاههای اطلاعاتی